

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΝΙΚΟΛΟΓΩΝ

Εμμ. Μπενάκη 24, Αθήνα 106 78

Τηλ. 210 3820125

hcba@otenet.gr - www.hcba.gr

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ

1. Όσοι κρατούμενοι εκτίουν ποινές φυλάκισης που δεν υπερβαίνουν τα πέντε έτη απολύονται υπό τον όρο της ανάκλησης, ανεξαρτήτως της συνδρομής των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου.
2. Όσοι κρατούμενοι εκτίουν ποινές φυλάκισης που υπερβαίνουν τα πέντε έτη ή ποινές κάθειρξης απολύονται υπό τον όρο της ανάκλησης εφ' όσον ο πραγματικός χρόνος του εντός της φυλακής εκτιτέου τμήματος των ποινών θα συμπληρωνόταν από την δημοσίευση του παρόντος έως την 31.12.2020.
3. Όσοι κρατούμενοι έχουν συμπληρώσει το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας τους κατά τη δημοσίευση του παρόντος ή θα συμπλήρωναν αυτό έως την 31.12.2020, εκτίουν το υπόλοιπο της ποινής τους, ανεξαρτήτως του ύψους αυτής, στην κατοικία τους, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή των λοιπών προϋποθέσεων του νόμου.
4. Αναστέλλεται η εκτέλεση ποινών φυλάκισης που υπερβαίνουν τα πέντε έτη ή ποινών κάθειρξης έως δέκα έτη που εκτίονται δυνάμει αποφάσεων πρωτοβαθμίων δικαστηρίων, κατά των οποίων εκκρεμούν εφέσεις των καταδικασθέντων, υπό τον όρο της εμφάνισης των κατηγορουμένων εντός του πρώτου πενθημέρου του πρώτου και του δεύτερου δεκαπενθημέρου κάθε μήνα στο αστυνομικό τμήμα της κατοικίας τους. Η αναστολή διατάσσεται αυτεπαγγέλτως από τον Εισαγγελέα του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση της έφεσης του καταδικασθέντος.
5. Οι διατάξεις των προηγουμένων παραγράφων δεν εφαρμόζονται επί των εγκλημάτων των βασανιστηρίων, της εγκληματικής οργάνωσης, των τρομοκρατικών πράξεων και της τρομοκρατικής οργάνωσης, των κοινώς επικίνδυνων εγκλημάτων που προκάλεσαν τον θάνατο ανθρώπου, των εγκλημάτων κατά συγκοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων που προκάλεσαν τον θάνατο ανθρώπου, της ανθρωποκτονίας με πρόθεση, της βαριάς σκοπούμενης ή θανατηφόρας σωματικής βλάβης, της κακουργηματικής σωματικής βλάβης αδυνάμων ατόμων, της κακουργηματικής αρπαγής, της κακουργηματικής εμπορίας ανθρώπων, της κακουργηματικής αρπαγής ανηλίκων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλημάτων οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής σε βαθμό κακουργήματος και της ληστείας.
6. Οι διαδικασίες για την απόλυση υφ' όρον, την αναστολή εκτέλεσης αποφάσεων και την κατ' οίκον έκτιση της ποινής διεξάγονται κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

7. Αιτήσεις για την áρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα επειγόντως και κατ' απόλυτη προτεραιότητα.
8. Η ισχύς του παρόντος είναι προσωρινή και αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λήγει την 31.12.2020.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ

Η πανδημία του κορωνοϊού επιβάλλει τη λήψη έκτακτων μέτρων για την προστασία της ζωής των κρατουμένων. Οι κρατούμενοι στα σωφρονιστικά καταστήματα της χώρας είναι εκτεθειμένοι σε μείζονα κίνδυνο λόγω του συγχρωτισμού τους σε στενούς χώρους, των δυσμενών συνθηκών υγιεινής και της πλημμελούς ιατρικής περίθαλψης. Εξ άλλου αρκετοί από αυτούς ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες λόγω προβλημάτων υγείας ή προχωρημένης ηλικίας.

Προκειμένου να προστατευθούν, κατά το δυνατόν, από την πανδημία, ενδείκνυται η υφ' όρον απόλυτη ορισμένων κατηγοριών κρατουμένων καθώς και η έκτιση του υπολοίπου των ποινών κατ' οίκον για τους υπερήλικες. Ομοίως, ενδείκνυται η αναστολή εκτέλεσης προσμένων αποφάσεων πρωτοβαθμίων δικαστηρίων, ενόψει της αδυναμίας εκδικάσεως των αιτήσεων αναστολής κατ' άρθρ. 497 ΚΠΔ, λόγω της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων, αλλά και της καθυστέρησης της εκδίκασης των εφέσεων που εκκρεμούν λόγω της ματαίωσης των δικασίμων.

Οι αιτήσεις για την áρση ή αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης πρέπει να εξετάζονται από τα αρμόδια όργανα με διαδικασία επείγοντος και κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Αυτονόητο είναι εξ άλλου ότι η παρούσα συγκυρία επιβάλλει άκρα φειδώ στην επιβολή της προσωρινής κράτησης καθώς και στην παράτασή της πέραν του εξαμήνου ή δωδεκαμήνου.

Τα προτεινόμενα μέτρα αφ' ενός μεν θα προστατεύσουν τη ζωή και την υγεία όσων θα απολυθούν από τις φυλακές αφ' ετέρου δε θα συμβάλουν στην καλύτερη μέριμνα για όσους παραμείνουν κρατούμενοι, εξασφαλίζοντας γι' αυτούς καλύτερες συνθήκες υγιεινής και προστασίας.

Από τα έκτακτα μέτρα εξαιρούνται τα εγκλήματα τα οποία συνδέονται, κατά τεκμήριο, με αυξημένο κίνδυνο για την δημόσια τάξη και την ασφάλεια των πολιτών.

Ας σημειωθεί ότι ανάλογες προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις έχουν ψηφιστεί ή προγραμματιστεί σε πολλές χώρες, όπως η Γερμανία, η Πολωνία, η Ιταλία, η Μ. Βρετανία, οι ΗΠΑ και ο Καναδάς.

Αθήνα, 30 Μαρτίου 2020
